
Economistul

- publicație periodică, săptămânală (februarie 2011)

Consemnăm apariția a patru numere din “**Economistul**” (noua formulă publicistică) cu un conținut de excepție remarcabil și la primele două numere din luna ianuarie 2011.

Ca publicație periodică, la **Economistul** (Săptămânalul comunității economico-financiare din România), editor Asociația Generală a Economisților din România (AGER), se menține structura inițială cu prezentarea unor teme/domenii importante, de actualitate.

Facem referire la unele subiecte supuse dezbaterii, la titlurile sau fragmentele din interviurile și articolele publicate în numerele din “**Economistul**” (a doua lună din 2011).

Convorbire cu prof. univ. dr. Vergil Voineagu, președintele Institutului Național de Statistică, realizată de Teodor Brateș, senior editor, „**Economistul**”, serie nouă, nr. 6 - ultimul număr apărut în luna februarie.

(...) Țin să precizez că am luat cunoștință cu interes profesional de inițiativa abordării Proiectului Național de Modernizare Economică și Socială a României prin intermediul articolelor și interviurilor ce au apărut în seria nouă a *Economistului*. Aș adăuga cu acest prilej, că noua înfățișare a publicației îi conferă, evident, un plus de relevanță prin conținut dar și prin formatul mai prietenos, de revistă, care incită la lectură și aprofundare a materialelor prezente în paginile sale.

Mă alătur celor care apreciază inițiativa AGER ca un demers pe cât de generos și ambițios, pe atât de indispensabil în etapa actuală pe care o parcurge România în drumul ei spre integrarea de facto în structurile europene și în participarea activă a țării noastre la procesele de anvergură internațională și chiar mondială cu care se confruntă lumea contemporană. Mă refer aici, desigur, la fenomenul globalizării, la realizarea obiectivelor legate de megatendințele ce s-au conturat în dinamica vieții economice și sociale la nivel planetar, a schimbărilor climatice și a altor fenomene și procese prefigurate în evoluțiile pe termen mediu sau de perspectivă. Prin contraponderare am în vedere și imperativele coagulării preocupărilor și eforturilor de inteligență și creativitate ale elitei intelectuale, menite să asigure viabilitatea și sustenabilitatea scenariilor și demersurilor la nivel mondial, regional și național.

Dacă sub aspectul necesității și oportunității este, probabil, sigur că toți cei care ar urma să-și aducă, într-o măsură sau alta, o contribuție la proiect, recunosc valoarea demersului, nu este mai puțin adevărat că sunt, totodată, conștienți de magnitudinea eforturilor pe care sunt chemați să le depună în acest scop și, ceea ce este, poate, mai relevant, de o anumită incertitudine cu privire la viabilitatea și șansele de transpunere în practică. (...)

Încerc să circumscriu locul, rolul și contribuția pe care le poate juca, în această privință, instituția pe care o reprezint. Este lesne de înțeles faptul că o condiție primordială a alcătuirii scenariilor, orientărilor, modelelor, obiectivelor, priorităților și mecanismelor depinde în măsură covârșitoare, de disponibilitatea datelor statistice, atât în plan național, cât și internațional. Lucrul apare firesc, mai ales, privit prin prisma faptului că orice strategie vizând dezvoltarea în perspectivă a României nu poate fi abordată decât în consonanță cu demersurile inițiate, în special, în plan european referindu-mă, de exemplu, la componentele Strategiei 2020. Noi, pe linie statistică, elaborăm conform standardelor europene un bogat material factual concretizat în datele noastre statistice, puse la dispoziția tuturor utilizatorilor, material ce va putea fi folosit la elaborarea proiectului.

Consider că ar fi neîndoielnic necesare și elaborări suplimentare sau complementare de date și informații care să răspundă conceptului general, dar și structurilor sale, la un grad de detaliere și în condiții speciale de compatibilitate și comparabilitate, necesare formulării concluziilor și opțiunilor unui grup de factori extrem de divers și complex. Vă pot spune că INS nu se poate angrena, decât în condițiile în care proiectul este parte a Programului Statistic Multianual și Anual, altminteri, capacitatea noastră de exercitare a rolului s-ar limita doar la participarea individuală și voluntară a experților din instituție, animați de interesul și dorința de a fi implicați în acțiune în virtutea împlinirii lor profesionale.

În cealaltă postură în care mă aflu, în calitate de cadru universitar, șef de catedră la o instituție de profil, desigur, lucrurile par relativ mai fezabile, întrucât natura activităților presupuse de proiect nu implică o demarcație netă între demersul științific propriu-zis și pragmatismul elaborării materialului factual, a datelor statistice.

În ceea ce mă privește, voi încuraja participarea colegilor mei, și chiar mă voi implica personal în lucrări, așa cum de altfel Institutul Național de Statistică a făcut-o întotdeauna când interesul general al societății i-a cerut-o. (...)

Realizarea proiectului ar trebui să aibă, printre altele, valențele necesare unui management specific, a unei strategii bine fundamentate, în consonanță cu celelalte documente strategice, programe și demersuri demarate sau în curs de desfășurare la nivel național și internațional.

Indiferent de elementele pe care le-am putea aduce în prezent în argumentarea locului și poziției pe care țara noastră le ocupă în cadrul Uniunii Europene, indicatorii de bază ne plasează în condiții de comparabilitate, în partea de jos a scalei dezvoltării, atât în raport cu media europeană, cât și cu nivelul majorității celorlalte 26 de state membre ale Uniunii Europene. Diminuarea decalajului țării noastre față de restul țărilor Uniunii Europene, și, într-o perspectivă pe care ne-o dorim cât mai apropiată, încadrarea în media europeană sunt indisolubil determinate de accelerare, de prevalența ritmurilor de creștere a indicatorilor macroeconomici ai României, în primul rând al *PIB/locuitor*, față de evoluția indicatorilor similari în plan european.

Din punctul de vedere al PIB/locuitor calculat la *paritatea puterii standard* (PPS), la nivelul anului 2009, România se situa încă sub jumătatea mediei europene (46%). În privința acestui indicator, în zece ani (începând cu 1998), s-a făcut remarcat un trend ascendent, PIB-ul pe locuitor al României crescând de la numai 26–27% față de media europeană în perioada 1998 – 2000, la 47% în anul 2008. (...) Descrășterile PIB din anii 2009 (-7,1%) și din 2010 (-1,9% - 1.01 – 30.09.2010) au frânat temporar acest proces de atingere, într-o primă etapă, a unui nivel de 50% din media europeană. (...)

România a dovedit de multe ori dealungul istoriei, capacitatea de a surprinde prin revigorări spectaculoase. Să sperăm că așa va fi și de această dată, speranța însă trebuie susținută și întreținută prin eforturi, în primul rând, de ordin calitativ, în cadrul cărora să precumpănească investiția în inteligență și cunoaștere în cadrul unor eforturi conjugate de natura celor presupuse de inițiatorii proiectului lansat sub egida AGER de publicația dumneavoastră. (...)

Cred că, acțiunea în mod concret ar trebui să fie precedată de o analiză serioasă, aș spune, gen *brainstorming* care să definească în special magnitudinea, inclusiv limitele de abordare ca tematică, resursele necesare, umane, în primul rând, dar și financiare și materiale și, așa cum precizam la început, cadrul instituțional. În alternativa parese deja conturată a unui proiect, de mare anvergură cu o paletă atât de diversificată de teme în care s-ar discerne cu dificultățile, prioritățile și abordările, mijloacele și căile de realizare, vă mărturisesc că aș prefera un demers mai simplu, mai realist și mai ușor de implementat și monitorizat la nivel societal.

Vă rog să luați aceste idei ca niște opțiuni personale, valabile în acest moment și în condițiile unei insuficiente cunoașteri a intențiilor inițiatorilor, dar, care se bazează pe elementul fundamental al oricărui demers științific de a fi deopotrivă realist și operațional.

Încercând să mă pronunț asupra avantajelor comparative și competitive

de care dispune România în prezent și pe care ar putea să fie mobilizate ca resurse într-o perspectivă apropiată, nu cred că aş fi original, ținând seama de faptul că astfel de atuuri au fost deja conturate în lucrări științifice, analitice sau operaționale, anterioare. (...)

Oricât ar părea de paradoxal, discrepanțele actuale, inclusiv cele de natură structurală, pot transcede spre avantaje, firește, în măsura în care vom fi suficient de inteligenți să le surmontăm prin reconversie, reprofesionalizare a potențialului uman, oferite de exemplu, de satul românesc încă aflat în stare latentă, dinamizarea sectorului serviciilor, crearea infrastructurilor, modernizarea cadrului educațional și valorificarea resurselor primare de care dispunem.

Este însă posibil, aş zice, necesar, cu valență de postulat, să concentrăm și să concertăm eforturile creatoare și de aplecare mai asiduă spre muncă a populației, preocupați fiind de calitatea demersului intelectual și profesional. (...)

În acest context cred că este mai potrivit ca în demersurile inițiate de AGER să ne preocupe efectele crizei structurale, de factură internă, decât ale crizei globale și ale recesiunii, recunoscute ca factori conjuncturali. Să mă explic: acest proiect vizează modernizarea economiei noastre naționale și trebuie să pornească în demersul său de la trecutul nostru istoric la evaluarea prezentului pentru prefigurarea viitorului bazându-ne pe eforturile proprii, în primul rând, și apoi pe beneficiile contextului internațional. Nu sunt adeptul opiniei că ieșim din criză când contextul internațional o dorește. După cum se știe, atingerea unui obiectiv precum cel preconizat, este o țintă în mișcare, iar mișcarea ca fenomen și trăsătură dialectică, se extinde asupra tuturor. Ea este însă diferită ca ritm, anvergură și efect, nouă nerămânându-ne ca alternativă, decât să ne racordăm la intensitatea înaltă a acesteia. (...)

Referindu-mă la cele două recensăminte, desfășurate în acest an, aş dori să încep cu **Recensământul General Agricol – 2010**, nu în ordinea importanței, ci a succesiunii cronologice.

Recensământul General Agricol se realizează în România, ca acțiune statistică de importanță națională. Lucrările pregătitoare au fost demarate încă din anul 2008, an în care a fost adoptată Legea privind efectuarea recensământului, având totodată ca suport legal un regulament al Comisiei Europene.

Dincolo de condiția asumată de România ca stat membru, de respectare a legislației europene în domeniul statistic, Recensământul General Agricol din țara noastră va asigura:

- obținerea de date statistice comparabile la nivel internațional indispensabile procesului de participare a României la Politica Agricolă Comună;

-
- fundamentarea măsurilor pentru elaborarea Planului Național de Dezvoltare și a altor programe care vizează, în principal, agricultura și dezvoltarea rurală;
 - consolidarea sistemului statistic agricol prin obținerea de noi date și informații privind exploatațiile agricole și caracteristicile structurale ale acestora;
 - actualizarea Registrului Statistic al Exploatațiilor Agricole, bază de eșantionare necesară realizării cercetărilor statistice curente în domeniul agriculturii;
 - furnizarea de date și informații necesare dezvoltării Rețelei de Informații Contabile Agricole și a Sistemului Integrat de Administrare și Control;
 - asigurarea de date comparabile privind activitățile agricole, la nivel geografic, care să acopere întreaga Comunitate, conform cerințelor legislației europene;
 - stabilirea tipologiei și dimensiunii economice a exploatațiilor agricole.

Se poate spune fără putință de tăgadă că Recensământul General Agricol va oferi un adevărat tezaur de informații, de o covârșitoare importanță, ce poate fi valorificat în cadrul proiectului AGER și în baza căruia vor putea fi elaborate elementele vitale, căile de urmat pentru revigorarea agriculturii românești, devenirea satului românesc de la stadiul actual încă dominat de structuri arhaice și neperformante la condiția ruralului european modern a cărui delimitare față de zona urbană este practic insesizabilă.

Țin să precizez că în acest moment s-a încheiat prima etapă a recensământului, poate cea mai dificilă, constând în procesul de colectare din teren a datelor statistice de la cele aproape 5 milioane de exploatații agricole. Să sperăm ca în proiecția strategică a lucrării AGER, să se identifice soluții pentru ca numărul exploatațiilor agricole, în prezent, exagerat de mare și, consecință a acestui lucru, ineficiente, să se reducă la un număr rezonabil de exploatații cu potențial ridicat, moderne și performante, capabile să asigure necesarul alimentară al României și nu numai. (...)

Recensământul Populației și al Locuințelor, ce va demara în toamna acestui an, este, la rândul său, o acțiune statistică majoră căreia pe drept cuvânt i se atașează atributul de „*importanță națională*”.

Dincolo de caracterul specific, tradițional a Recensământului Populației și Locuințelor, actuala problematică este îmbogățită tematic prin abordarea unor aspecte noi, derivate nemijlocit din programul guvernamental

și preocupările autorităților centrale și locale ale administrației publice și ale societății civile, precum migrația externă, temporară și definitivă, pregătirea profesională continuă a populației, nivelul șomajului, aspecte ale vieții sociale - educație, starea sănătății și altele. Acestea sunt tratate în structura recensământului, deosebită față de cel din 2002, pornind de la mediul individual la cel ambiental, al componentei gospodăriei și colectivităților umane, defalcate în structuri și profiluri variate și distribuite sub aspect geografic și al clasificărilor administrativ-teritoriale, a ocupațiilor și altele.

Rezultatele așteptate ale recensământului sunt de natură să ofere o bază informațională de excepțională valoare la dispoziția întregii societăți, a autorităților statului pentru formularea scenariilor, strategiilor și politicilor în domeniul populației, prin prisma măsurilor ce trebuie luate pentru reducerea declinului demografic și reluarea procesului de creștere a numărului populației și de redresare a structurii pe vârste a acesteia, a sporirii gradului și nivelului educațional al populației și, nu în ultimul rând, a diminuării impactului fenomenului de risc major privind dimensiunea și dinamica procesului migrației.

Este de la sine înțeles că Recensământul General Agricol, rezultatele Recensământului Populației și Locuințelor, sunt deopotrivă indispensabile lucrărilor de fundamentare a întregului ansamblu de activități în care vor fi antrenați autorii viitoarei strategii de dezvoltare a României pentru că, în ultimă instanță, omul este elementul hotărâtor al progresului societății, oricând, oricum, oriunde și în orice sistem.

Consemnăm totodată atenția acordată în „**Economistul**” unui eveniment deosebit: apariția **Anuarului Statistic al României - 2010**. Este de semnalat și articolul intitulat „**Conturile naționale indică nu numai «temperatura» economiei românești, ci și căile de ameliorare a «sănătății» ei**”. Sunt evidențiate aspecte privind principalul agregat macroeconomic, obsedantul PIB; evoluția PIB în perioada postdecembristă; cheltuielile pentru consum final și consumul populației.

Câteva fragmente din alte articole / interviuri etc

Parcurgând cu atenție articolele și interviurile, în fapt tot ceea ce se publică în „**Economistul**” (serie nouă) - se remarcă diversitatea temelor, a subiectelor de maxim interes în prezent și viitor.

Interviu cu Marin Dinu, decanul Facultății de Economie, ASE București, secretar general al AGER). “(...) Sunt de părere că trebuie să pledăm pentru definirea a ceea ce înseamnă noi, ca țară, ca indivizi în complexul societal european (...) În strânsă legătură cu țintele europene se pune cu acuitate problema coerenței și intensității propriilor noastre eforturi, care să se adauge sprijinului primit din partea Uniunii Europene (...)”. - **“Până la urmă, noi, românii, trebuie să dovedim că reprezentăm ceva toți la un loc”**

(Nr. 3 serie nouă / 7 februarie)

INS:

“Prețurile producției industriale au crescut lunar pe tot parcursul anului trecut; numărul autorizațiilor de construire eliberate anul trecut a scăzut cu 13,6%; managerii estimează stabilitate în industrie și scădere în construcții și comerț în primul trimestru; rezervele BNR au urcat în ianuarie la 32,68 miliarde Euro; țara noastră, locul 7 în UE după capacitatea instalată în energie eoliană în 2010; Euromonitor: cheltuielile de consum din România vor crește moderat până în 2020”.

(“Săptămâna statistică” Nr. 3 serie nouă / 7 februarie).

Sinteză macroeconomică mondială (Autor: Andrei Rădulescu)

“Indicatorii macroeconomici comunicați pe parcursul săptămânii confirmă scenariul de relansare graduală a economiei mondiale în urma celei mai severe crize economico-financiare de la finele celui de-al Doilea Război Mondial”. - Sunt prezentate date și informații pentru Statele Unite, Zona Euro, Marea Britanie, Japonia

(Nr. 3 serie nouă / 7 februarie)

„Investiția în resursa umană. Așa începe întotdeauna viitorul”
(**Convorbire** cu prof. univ. dr. Ion Gh. Roșca, rectorul Academiei de Studii Economice - București). „(...) Este necesar și devine posibil un consens larg privind toate componentele unui Proiect Național, în special în formarea și perfecționarea forței de muncă. (...) Se impune a se realiza un echilibru dinamic între necesitatea orientării educației spre țeluri precise și posibilitatea educării independente a fiecărui individ. (...) Se impun studii care să vizeze și gradul de cuprindere în diferite verigi ale formării resursei umane. Nu mă gândesc numai la unitățile de stat, ci și la învățământul privat. (...) Proiectul inițiat de AGER nu se dorește a reprezenta o exclusivitate. El este deschis spre mediul academic, spre mediul universitar, spre mediul de afaceri (...)”

(Nr. 4 serie nouă / 14 februarie)

BNR:

Raportul trimestrial asupra inflației - februarie 2011 (Evoluția inflației și cauzele acesteia; Politica monetară în perioada parcursă de la data Raportului precedent; perspectivele inflației; decizia de politică monetară)

(Nr. 4 serie nouă / 14 februarie)

Statistica oficială. 2010: un an de criză, în diferite ipostaze

„Deficitul comercial s-a contractat cu 5%; producția industrială, ca serie brută, s-a majorat cu 5,5%; Cifra de afaceri din industrie a crescut cu 12%; resursele de energie primară s-au diminuat cu 0,3%; volumul lucrărilor de construcții a scăzut cu 13,2% ca serie brută; câștigul salarial mediu net a ajuns, în ultima lună a anului, la 1496 de lei.

(Nr. 4 serie nouă / 14 februarie)

ModernitateaviziuniiabordărilormanagerialealeprofesoruluiVirgil

Madgearu: „Eficiența economică a întreprinderii; locul științei managementului întreprinderii în cadrul științelor economice; rolul managementului întreprinderilor în formarea economiștilor”; principalele contribuții ale lui Virgil Madgearu în domeniul managementului întreprinderilor (Autor: prof. univ. dr. Ovidiu Nicolescu, Academia de Studii Economice București)

(Nr. 4 și Nr. 5 serie nouă / 14 și 21 februarie)

Practică să înveți, învață să practici! Agenții economici preferă angajați cu experiența practicii .

Economistul - o bursă de idei.

(Autor: Florin Antonescu - Nr. 5 serie nouă / 21 februarie)

În dezbatere

Rezistența remarcabilă în vremuri de criză

“Stabilitatea sistemului și capacitatea de adaptare la schimbări; bilanțul agregat al instituțiilor de credit; raportul de solvabilitate; în premieră, în loc de profituri, pierderi. **Evoluția Produsului Intern Brut. Prea devreme pentru concluzii, prea târziu pentru regrete**

(Autor: Teodor Brateș - Nr. 5 serie nouă / 21 februarie)

Grupaj realizat de

Ec. Ioan B. Gâlceavă

Ing. Ec. Grigore Grama

(Societatea Română de Statistică)